

emcdda.europa.eu

MEDDELELSE

Wolfgang Götz, direktør Europeisk overvåkingscenter for narkotika og narkotikamisbruk

I forbindelse med lanseringen av
Årsrapport for 2008: Narkotikasituasjonen i Europa
Sperrefrist: 6.11.2008 kl. 10.00 CET

En nøktern analyse av det vi vet om narkotikasituasjonen i dag, er en grunnleggende forutsetning for en opplyst, produktiv og rasjonell debatt om dette komplekse problemet. En slik analyse vil sikre at alle innspill er underbygget av fakta, og at de som skal ta vanskelige politiske beslutninger, vil ha en god forståelse av foreliggende alternativer og fordelene ved dem. Dette er tanken bak *Årsrapport for 2008: Narkotikasituasjonen i Europa*, som vi er stolte av å kunne presentere i Brussel i dag.

Dette siste året har virkelig vært et ettertankens år, både på europeisk og globalt nivå, om hvordan narkotikapolitikken har fungert så langt, og hvor veien går videre. EONN har vært en aktiv bidragsyter her, framfor alt med teknisk støtte til Europakommisjonen i forbindelse med evalueringen av EUs innværende handlingsplan mot narkotika (2005–08) og den pågående framdriftsrapporten med hensyn til målene FNs Generalforsamlings spesialsesjon (UNGASS) satte for narkotikaområdet i 1998 ⁽¹⁾.

Det er gledelig å notere at Europa ut i fra internasjonale standarder utmerker seg som en av de delene av verden hvor kartleggingen på narkotikaområdet er kommet lengst. Men for å sikre evidensgrunnlaget for politikk og praksis i Europa er vi likevel fullt forpliktet til ytterligere å forbedre kvaliteten på tilgjengelige data og øke deres relevans.

Dagens rapport viser at selv om narkotikabruken er på historisk høye nivåer, kan det synes som om vi er på vei inn i en mer stabil fase. Generelt kan vi si at det for de fleste former for narkotikabruk ikke er avdekket noen større økning, og på enkelte områder synes trendene å være nedadgående. Indikatorene for bruk av amfetamin og ecstasy tyder f.eks. på en generelt stabil eller nedadgående trend. De aller nyeste dataene gir sterkere signaler om at bruken av cannabis stabiliseres eller reduseres blant de unge i noen land.

Behandlingstilbudet i Europa bygges stadig ut selv om det fortsatt er utilstrekkelig, og enkelte land har nå kommet til et punkt der de fleste heroinbrukere, som en gang ble betraktet som en skjult gruppe, nå er i kontakt med tjenesteapparatet på en eller annen måte. Og mens HIV-smitte blant sprøytebrukere bare for noen år siden vakte stor bekymring i den narkotika-politiske debatten, har antallet smittetilfeller relatert til narkotikabruk falt, og fortsetter å falle.

I tillegg er vi vitne til et stadig større sammenfall på europeisk plan når det gjelder hvordan EUs medlemsstater angriper problemet. Nå har 26 av EUs medlemsstater pluss Kroatia, Tyrkia og Norge et nasjonalt narkotikapolitisk dokument (mot 10 land i 1995), og disse blir i stadig større grad strukturert langs de samme linjene som EUs handlingsplan mot narkotika. Dette siste året har også vært preget av uvanlig stor aktivitet på nasjonalt plan, idet halvparten (13) av medlemsstatene i EU allerede har utarbeidet eller er i ferd med å gjennomgå og utarbeide nye utkast til nasjonale narkotikapolitiske dokumenter.

Men samtidig som det er viktig at vi erkjenner den positive utviklingen, må vi også huske at narkotikaproblemets dynamiske natur reiser stadig nye spørsmål og stiller oss overfor stadig

nye utfordringer. I fokus i dag: foruroligende tegn hva gjelder heroin, den vedvarende økningen i kokainbruk, den høye prevalensen av hepatitt C-virus (HCV) blant sprøytebrukere, det store antallet narkotikarelaterte dødsfall og de stadig nye rapportene om ulovlig handel med eller produksjon av syntetiske opioider som fentanyl. Rapporten understreker også at antall rapporterte (anmeldte) narkotikalovbrudd i EUs medlemsstater gjennomsnittlig har økt med 36 % i løpet av de fem årene fra 2001 til 2006. En gjennomgang som publiseres samtidig med *Årsrapporten* ⁽²⁾ i dag, ser nærmere på risikoen som sårbare unge har for å utvikle narkotikaproblemer.

Og dermed er jeg inne på kostnadene for narkotikaproblemet i Europa, et tema som ligger under hele den narkotikapolitiske debatten i dag, og som også tas opp i de ulike delene av rapporten ⁽³⁾. De siste tolv månedene har EONN arbeidet for å identifisere og prøve ut felles verktøy for innsamling av data om narkotikarelaterte offentlige utgifter i EU. Dette arbeidet er ennå i startfasen, men våre første anslag tilsier at de statlige utgiftene som narkotikaproblemet medfører, kan koste hver enkelt EU-borger 60 euro i året.

Det er enda vanskeligere å tallfeste skadene som skyldes narkotikabruk, dvs. de mange menneskelivene som går tapt, følgene av narkotikarelatert kriminalitet, konsekvensene for lokalmiljøet der narkotika blir produsert eller solgt, og hvordan handelen med narkotika undergraver den samfunnsmessige utviklingen og den politiske stabiliteten i produsentland og transitland. Vi trenger ikke gå lenger enn til den foruroligende utviklingen som følger av transitt av kokain gjennom Vest-Afrika, for å forstå hvilke skader narkotikaproblemet indirekte kan forårsake.

Endelig omtaler vi forskningsarbeidet som pågår i alle landene i Europa på narkotikafeltet, for å framskaffe grunnleggende informasjon for å beskrive og forstå konsekvensene av illegale rusmidler. En rapport EONN nylig har utgitt om dette ⁽⁴⁾, inneholder en oversikt over hvordan den narkotikarelaterte forskningen i Europa er organisert. Europakommisjonen har også igangsatt en studie som vil omfatte anbefalinger til tiltak for å fylle kunnskapshullene og styrke forskningssamarbeidet i Europa.

Dette siste året vil nok komme til å stå som et vendepunkt i internasjonal narkotikakontroll historie. Når Europa nå forbereder seg på å iverksette EUs nye handlingsplan mot narkotika (2009–12), skjer dette i forvissning om at det er større enighet om veien videre og en klarere forståelse av hvilke utfordringer som venter.

Merknader:

⁽¹⁾ 10-årgjennomgangen ble lansert på møtet i FNs narkotikakommisjon (CND) i mars 2008.

⁽²⁾ Se Utvalgt tema: *Drugs and vulnerable groups of young people*, 6.11.2008.

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

⁽³⁾ Se også Utvalgt tema: *Towards a better understanding of drug-related public expenditure in Europe*, juli 2008. <http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

⁽⁴⁾ Se også Utvalgt tema: *National drug related-research in Europe*, oktober 2008.

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

Informasjon om og lenker til alle produkter, pressemeldinger, tjenester og arrangementer i forbindelse med *årsrapporten* legges ut 6.11. 2008 kl. 10.00 CET på:

<http://www.emcdda.europa.eu/events/2008/annual-report>